

НОВИНИ ВІД ЮСТИЦІЇ

№20 (29)

Газета Головного управління юстиції у Чернівецькій області та
Чернівецької обласної організації Союзу юристів України

24 жовтня 2013 року

Особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи

Допит, згідно зі ст. 223 Кримінального процесуального кодексу України, належить до слідчих (розшукових) дій, спрямованих на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні. Він проводиться за місцем проведення досудового розслідування або в іншому місці за погодженням із особою, яку мають намір допитати. Кожний свідок допитується окремо, без присутності інших свідків.

Загальний порядок проведення допиту

Перед допитом установлюється особа, роз'яснюються її права, а також порядок проведення допиту. Свідка попереджають про кримінальну відповідальність за відмову давати показання і за давання завідомо неправдивих показань, а потерпілого – за давання завідомо неправдивих показань. За необхідності до участі в допиті залучається перекладач.

В разі відмови підозрюваного відповідати на запитання, давати показання особа, яка проводить допит, зобов'язана його припинити одразу після отримання такої заяви.

Під час допиту може застосовуватися фото-зйомка, аудіо- та/або відеозапис.

Допитувана особа має право використовувати під час допиту власні документи і нотатки, якщо її показання пов'язані з будь-якими обчисленнями та іншими відомостями, які важко зберегти в пам'яті.

За бажанням допитуваної особи вона має право викласти свої показання власноручно. За письмовими показаннями особи їй можуть бути

поставлені додаткові запитання.

Особа має право не відповідати на запитання з приводу тих обставин, стосовно надання яких є пряма заборона у законі (таємниця сповіді, лікарська таємниця, професійна таємниця захисника, таємниця нарадчої кімнати тощо) або які можуть стати підставою для підозри, обвинувачення у вчиненні нею, близькими родичами чи членами її сім'ї кримінального правопорушення, а також щодо службових осіб, які виконують негласні слідчі (розшукові) дії, та осіб, які конфіденційно співпрацюють із органами досудового розслідування.

Слідчий, прокурор має право провести одночасний допит двох або більше вже допитаних осіб для з'ясування причин розбіжностей у їхніх показаннях. На початку такого допиту встановлюється, чи знають викликані особи одна одну і в яких стосунках вони перебувають між собою. Свідки попереджаються про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань і за давання завідомо неправдивих показань, а потерпілі - за давання завідомо неправдивих показань.

Викликаним особам по черзі пропонується

дати показання про ті обставини кримінального провадження, для з'ясування яких проводиться допит, після чого слідчим, прокурором можуть бути поставлені запитання. Особи, які беруть участь у допиті, їхні захисники чи представники мають право ставити одна одній запитання, що стосуються предмета допиту.

Оголошення показань, наданих учасниками допиту на попередніх допитах, дозволяється лише після давання ними показань.

У кримінальних провадженнях щодо злочинів проти статеві свободи та статеві недоторканості особи, а також щодо злочинів, вчинених із застосуванням насильства або погрозою його застосування, одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб для з'ясування причин розбіжностей в їхніх показаннях не може бути проведений за участі малолітнього чи неповнолітнього свідка або потерпілого разом з підозрюваним.

Особливості допиту неповнолітніх

Згідно зі ст.226 Кримінального процесуального кодексу України, допит малолітньої або неповнолітньої

особи проводиться у присутності законного представника, педагога або психолога, а за необхідності – лікаря. При цьому допит малолітньої або неповнолітньої особи не може тривати без перерви понад одну годину, а загалом – понад дві години на день.

Особам, які не досягли шістнадцятирічного віку, роз'яснюється обов'язок про необхідність давання правдивих показань, не попереджаючи про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань і за завідомо неправдиві показання.

До початку допиту неповнолітнім особам роз'яснюється їхній обов'язок бути присутніми при допиті, а також право заперечувати проти запитань та ставити запитання.

Костянтин КОНДРЮК, начальник Головного управління юстиції у Чернівецькій області

Право громадян на звернення

ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН Види та вимоги до їхнього оформлення

Громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їхніх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їхньої діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та зі скаргою про їхнє порушення.

Законодавче забезпечення права громадян на звернення

Стаття 40 Конституції України надає усім громадянам України право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, які зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк.

Крім Конституції України, питання реалізації громадянами свого права на звернення до органів юстиції регулюється:

*Законом України «Про звернення громадян»; *Указом Президента України від 7 лютого 2008 року «Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування»; *Інструкцією з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в

засадах масової інформації, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року; *Інструкцією про порядок розгляду звернень та особистого прийому громадян в Міністерстві юстиції України, в установах та організаціях, що належать до сфери його управління, затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 18 березня 2004 року.

Види звернень громадян

Під зверненнями громадян розуміються викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги.

УПРОПОЗИЦІЇ (зауваження) висловлюються порада, рекомендація щодо діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів, посадових осіб, а також висловлюються думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя, соціально-культурної та інших сфер діяльності держави і суспільства.

У ЗАЯВІ зазнача-

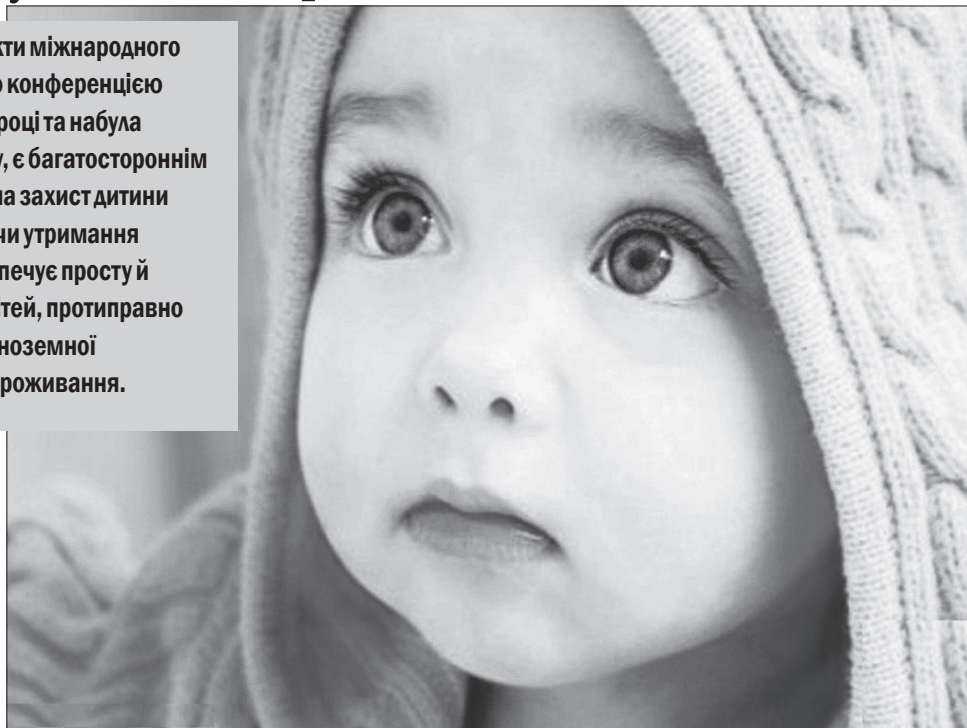
Конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей 1980 року: Особливості застосування в Україні

Конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей, яка укладена Гаазькою конференцією з міжнародного приватного права у 1980 році та набула чинності в Україні від 1 вересня 2006 року, є багатостороннім міжнародним договором, спрямованим на захист дитини від незаконного переміщення за кордон чи утримання за кордоном. Зазначена Конвенція забезпечує просту й ефективну процедуру щодо повернення дітей, протиправно вивезених або утримуваних на території іноземної держави, до держави їхнього постійного проживання.

Один із батьків (або будь-яка інша особа, якій належать права піклування про дитину) не має права одноосібно приймати рішення про зміну місця проживання дитини, зокрема, вивозити її до іншої держави. Та у випадку виникнення такої ситуації дитина має бути негайно повернута до держави свого постійного проживання для того, щоби компетентний орган саме цієї держави прийняв рішення про визначення місця проживання дитини та участь у її вихованні батьків (інших осіб). Головними цілями Конвенції є забезпечення негайного повернення дітей до держав їхнього постійного місця проживання та захист від шкідливих наслідків їхнього незаконного переміщення до інших держав або незаконного утримування та забезпечення права доступу до дитини.

Конвенція застосовується до будь-якої дитини, яка не досягла 16 років, і яка постійно проживає в державі, що приєдналася до Конвенції, безпосередньо перед вчиненням порушення. При цьому Конвенція чітко визначає, що виникнення правовідносин між дитиною та особами, яким належать права піклування про неї (у першу чергу йдеться про батьків), слід пов'язувати із законодавством тієї держави, в якій дитина постійно проживає, не зважаючи на те, громадянином якої держави є дитина, заявник або особа, яка протиправно утримує дитину.

Особа або установа, які стверджують, що дитина була вивезена з Держави-учасниці або утримується на території іноземної держави з порушенням прав піклування про дитину, може звернутися з заявою до спеціально призначеного Центрального органу за місцем постійного проживання дитини або до Центрального органу будь-якої іншої Договірної держави за допомогою в забезпеченні повернення дитини або із заявою про забезпечення права доступу до дитини.

В Україні Центральним органом для виконання передбачених Конвенцією функцій, а також співробітництва з компетентними органами за кордоном визначене Міністерство юстиції, яке діє безпосередньо або через територіальні управління юстиції (Головні управління юстиції в областях, Автономній Республіці Крим, м. Києві та Севастополі).

Порядок роботи із заявами на підставі Конвенції та механізм взаємодії залучених органів визначається Порядком виконання на території України Конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2006 року (в редакції від 2 вересня 2010 року).

Якщо особа має намір звернутися з заявою про повернення дитини до України або забезпечення реалізації права на доступ щодо дитини, яка знаходиться за кордоном, Мін'юст і його територіальні органи роз'яснюють порядок звернення, надають або сприяють наданню юридичної допомоги і консультацій, допомагають, у разі потреби, заявнику у підготовці відповідної заяви. Після направлення заяви і всіх документів до іноземного Центрального органу Мін'юст сприяє заявнику в отриманні інформації про хід розгляду заяви, а після надходження повідомлення про задоволення заяви, у разі потреби, допомагає заявнику виконати рішення суду.

Заявником може бути мати, батько дитини, опікун (піклувальник), інша особа, яка має права піклування про дитину, в тому числі уповноважений на це представник дитячого закладу, в якому проживала дитина, позбавлена батьківського піклування.

Заява, яку направляють на підставі Конвенції, повинна бути складена державною мовою і супроводжуватися перекладом на офіційну мову запитуваної держави або англійську чи французьку мову та містити: інформацію про заявника, про дитину, і про особу, яка ймовірно вивезла чи утримує дитину; підстави, які обґрунтовують вимогу про повернення дитини; всю наявну інформацію про дитину і про особу (осіб), з якою (якими) може перебувати дитина. До заяви додаються фото дитини та документи, які обґрунтовують заяву, наприклад, завірена копія судового рішення або договору між батьками, у якому визначене місце проживання дитини чи порядок здійснення права піклування про дитину, письмові свідчення.

Разом із заявою надають доручення, яким заявник надає Центральному органу тієї держави, на території якої знаходиться дитина, повноваження діяти від імені заявника, зокрема, звертатися до суду чи призначати представника.

Виключно суди (а в деяких іноземних дер-

жавах інші, призначені з цією метою адміністративні органи) тієї держави, де знаходиться дитина, мають право розглядати по суті справи на підставі Конвенції. Тобто, лише суд може вирішити питання про повернення дитини чи відмовити у її поверненні, а також прийняти рішення щодо способів участі у спілкуванні з дитиною. Виходячи зі змісту Конвенції, вбачається, що для прийняття рішення про повернення дитини суду важливо встановити, що дитина постійно проживала в державі-учасниці безпосередньо перед переміщенням або утриманням; переміщення або утримання дитини було порушенням прав на опіку або піклування згідно із законом тієї Держави; заявник фактично здійснював такі права на опіку на час переміщення або утримання дитини, або здійснював би такі права, якби не переміщення або утримання. Якщо при розгляді справи про повернення дитини встановлено факт незаконного переміщення або утримання дитини, згідно з зобов'язанням за Конвенцією, це має одним значним наслідком повернення дитини до держави її постійного місця проживання.

Стаття 16 Конвенції забороняє вирішувати по суті спір щодо піклування про дитину або визначення її місця проживання, поки не буде визначено, що дитина не повинна бути повернута відповідно до цієї Конвенції. При цьому, відповідно до статті 19 Конвенції, жодне з рішень, прийнятих відповідно до цієї Конвенції стосовно повернення дитини не можна вважати таким, що вирішує будь-яке питання про піклування. Разом з тим, Конвенція не визначає порядку розгляду заяв у судах, тобто суд керується національним процесуальним законодавством і саме національне законодавство визначає порядок виконання рішення про повернення дитини або про право доступу до дитини.

Україна, як учасниця Конвенції, визнає, що будь-які питання між батьками, розбіжності та спори щодо батьківських прав і обов'язків та способів їх реалізації мають визначатися законодавством держави, в якій дитина постійно проживає, і вирішуватися компетентними органами цієї держави. Окрім того, ставши учасницею Конвенції, Україна взяла на себе зобов'язання вживати усіх необхідних заходів щодо організації негайного повернення незаконно вивезених або утримуваних за кордоном дітей, що постраждали від наслідків протиправної поведінки одного з батьків або інших родичів, діями яких порушуються права батьків або одного з батьків щодо піклування про дитину.

Світлана ШТЕФАНЧУК, завідувач сектору представництва інтересів держави в судах України та сприяння виконанню міжнародних конвенцій

Державна реєстрація речових прав

31 січня 2013 року почала діяти нова система реєстрації речових прав на нерухоме майно та їхніх обтяжень, передбачена викладеним у новій редакції Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» № 1952-IV від 1 липня 2004 року.

Нова система є результатом комплексної реформи у сфері реєстрації речових прав на нерухомість та їх обтяжень, яка запроваджується урядом України протягом кількох останніх років з метою адаптації цієї системи до стандартів Євросоюзу.

Основна ідея нової системи полягає у тому, щоб поєднати в одному уніфікованому реєстрі інформацію про всі існуючі права та обтяження стосовно об'єкта нерухомості (права власності, права користування (оренди), заставу/іпотеку/арешт такого об'єкта та ін.), та стосовно земельної ділянки під таким об'єктом нерухомості.

На сьогоднішній день державна реєстрація прав є обов'язковою відповідно до закону. Інформація про права на нерухоме майно та їх обтяження підлягає внесенню до Державного реєстру прав.

Відповідно до статті 4 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" обов'язковою державній реєстрації

підлягають наступні речові права та обтяження нерухомого майна:

- 1) право власності на нерухоме майно;
- 2) право володіння; право користування (сервітут); право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис); право забудови земельної ділянки (суперфіцій); право господарського відання; право оперативного управління; право постійного користування та право оренди земельної ділянки; право користування (найму, оренди) будівлею або іншими капітальними спорудами, їх окремими частинами; іпотека; довірче управління майном;
- 3) інші речові права відповідно до закону;

4) податкова застава, предметом якої є нерухоме майно, та інші обтяження.

Речові права на нерухоме майно, зазначені в пунктах 2 і 3 частини першої цієї статті, є похідними і реєструються після державної реєстрації права власності на таке майно, крім випадків, передбачених статтею 4-1 цього Закону.

Державна реєстрація прав власності здійснюється органами державної реєстрації прав утвореними при територіальних управліннях юстиції та нотаріусами, як спеціальними суб'єктами, що здійснюють функції державного реєстратора.

При цьому, державні реєстратори, які працюють в цих органах, в цілому, відповідальні за "первинну" реєстрацію речових прав (зокрема, у випадку реєстрації прав на збудований об'єкт нерухомості), тоді як нотаріуси здійснюють державну реєстрацію прав власності, реєстрація яких проведена відповідно до законодавства, що діяло на момент їх виникнення, під час вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва та державну реєстрацію в результаті вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном.

Отже, при вчиненні нотаріальної дії з нерухомим майном набувач за дого-

вором, спадкоємець вийдуть від нотаріуса повноцінними власниками.

Порядок доступу нотаріусів до державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень врегульований законодавчо. Нотаріус при вчиненні нотаріальної дії з нерухомим майном має змогу здійснити державну реєстрацію речових прав в Державному реєстрі речових прав, здійснити перевірку наявних обмежень чи обтяжень, перевірити чим міститься інформація про реєстрацію права власності в Реєстрі прав власності на нерухоме майно та в Єдиному реєстрі заборон відчуження об'єктів нерухомого майна, реєстрація в яких здійснювалась до 01.01.2013 та вже припинена.

Стосовно необґрунтованих думок про те, що інформація, яка міститься в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно може незаконно бути розголошеною нотаріусом хочемо заспокоїти громадян, адже нотаріус в своїй діяльності повинен неухильно дотри-

муватись законів України, зокрема статті 8 Закону України «Про нотаріат», яка зобов'язує нотаріуса дотримуватись таємниці вчинення нотаріальних дій та не розголошувати відомості, які стали йому відомі під час вчинення нотаріальних дій.

Надання нотаріусам функцій державного реєстратора вже знайшло схвалення серед громадян, які скористалися послугами нотаріусів починаючи з 01.01.2013 року.

Валентина Руснак, начальник відділу нотаріату Головного управління юстиції у Чернівецькій області

Порядок виконання покарання у виді громадських робіт

Покарання у вигляді громадських робіт відбувається за місцем проживання засудженого. Громадські роботи полягають у виконанні засудженим у вільний від основної роботи чи навчання час безоплатних суспільно-корисних робіт, вид яких визначають органи місцевого самоврядування.

Виконання покарання у вигляді громадських робіт здійснюється на основі участі засуджених у суспільно корисній праці і контролю за їхньою поведінкою відповідно до вимог цього Кодексу.

Контроль за виконанням покарання у виді громадських робіт покладається на кримінально-виконавчу інспекцію, а проведення індивідуально-профілактичної роботи за місцем проживання

засудженого – на органи внутрішніх справ. Вирок суду приводиться до виконання не пізніше десятиденного строку від дня набрання вироком законної сили або звернення його до виконання.

Кримінально-виконавча інспекція веде облік засуджених, роз'яснює порядок і умови відбування покарання, погоджує з органами місцевого самоврядування перелік об'єктів, на яких засуджені відбувають громадські роботи, здійснює контроль за дотриманням умов відбування покарання засудженими і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом за місцем відбування засудженим громадських робіт, веде сумарний облік відпрацьованого засудженим часу.

Засуджені до покарання у виді громадських робіт зобов'язані додержуватися встановлених відповідно до законодавства порядку і умов відбування покарання, сумлінно ставитися до праці, працювати на визначених для них об'єктах і відпрацьовувати встановлений судом строк громадських робіт, з'являтися за викликом до кримінально-виконавчої інспекції, повідомляти інспекцію про зміну місця проживання, періодично з'являтися на реєстрацію до кримінально-виконавчої інспекції.

Поважними причинами неявки засудженого до кримінально-виконавчої інспекції в призначений строк визнаються: несвоєчасне одержання викилику, хвороба та інші обставини, що фактично позбавляють його можливості своєчасно прибути за викликом і які документально підтверджені.

Надання засудженому щорічної відпустки за основним місцем роботи не зупиняє виконання покарання у виді громадських робіт. Стосовно особи, яка після постановлення вироку визнана інвалідом першої або другої групи або досягла пенсійного віку, а також жінки, яка стала вагітною, кримінально-виконавча інспекція направляє до суду подання про звільнення її від подальшого відбування покарання.

Засудженому забороняється без дозволу кримінально-виконавчої інспекції виїжджати за межі України. Строк покарання у виді громадських робіт обчислюється в годинах, протягом яких засуджений працював за визначеним місцем роботи. Громадські роботи виконуються не більш як чотири години на день, а неповнолітніми – дві години на день, але не менше двадцяти п'яти годин на місяць.

На власника підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган за місцем відбування засудженим покарання у виді громадських робіт покладається: *погодження з кримінально-виконавчою інспекцією переліку об'єктів, на яких засуджені відбувають громадські роботи, та видів цих робіт; *контроль за виконанням засудженими визначених для них робіт та дотриманням правил техніки безпеки; *своєчасне повідомлення кримінально-виконавчої інспекції про ухилення засудженого від відбування покарання та переведення його на інше місце роботи, появу на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння, порушення громадського порядку; *ведення обліку та щомісячне інформування кримінально-виконавчої інспекції про кількість відпрацьованих засудженим годин і його ставлення до праці.

У разі систематичного несвоєчасного подання інформації про виконання громадських робіт або нездійснення контролю відповідальною особою за роботою та поведінкою засудженого, а також невиконання інших вимог цієї статті кримінально-виконавча інспекція надсилає матеріали прокурору для вирішення питання про притягнення винних осіб до відповідальності згідно із законом.

У разі ушкодження здоров'я під час виконання

громадських робіт відшкодування шкоди засудженому здійснюється відповідно до законодавства про страхування від нещасного випадку.

За порушення порядку та умов відбування покарання у виді громадських робіт, а також порушення громадського порядку, за яке засудженого було притягнуто до адміністративної відповідальності, до нього кримінально-виконавчою інспекцією може бути застосоване застереження у виді письмового попередження про притягнення до кримінальної відповідальності.

Стосовно особи, яка ухиляється від відбування покарання у виді громадських робіт, кримінально-виконавча інспекція надсилає матеріали прокуророві для вирішення питання про притягнення до кримінальної відповідальності відповідно до ст. 389 Кримінального кодексу України.

Ухиленням від відбування покарання у виді громадських робіт є: *невиконання встановлених обов'язків, орушення порядку та умов відбування покарання, а також притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення, які були вчинені після письмового попередження; *невихід більше двох разів протягом місяця на громадські роботи без поважних причин, а також допущення більше двох порушень трудової дисципліни протягом місяця, поява на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння.

Засуджений до громадських робіт, розшук якого оголошено у зв'язку з ухиленням від покарання, затримується і конвоюється органом внутрішніх справ у порядку, передбаченому кримінальним процесуальним законодавством.

Мірча Беженар, заступник начальника Головного управління юстиції у Чернівецькій області

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПРО ОБШУК

Ніхто не має права проникнути до житла чи іншого володіння особи з будь-якої метою, інакше як лише за добровільною згодою особи, яка ними володіє, або на підставі ухвали слідчого судді, крім випадків, установлених частиною третьою статті 233 КПК України.

***Під житлом особи розуміється** будь-яке приміщення, яке перебуває у постійному чи тимчасовому володінні особи, незалежно від його призначення і правового статусу, та пристосоване для постійного або тимчасового проживання в ньому фізичних осіб, а також усі складові частини такого приміщення.

Неє житлом приміщення, спеціально призначені для утримання осіб, права яких обмежені за законом.

***Під іншим володінням особи розуміються** транспортний засіб, земельна ділянка, гараж, інші будівлі чи приміщення побутового, службового, господарського, виробничого та іншого призначення тощо, які знаходяться у володінні особи.

***Слідчий, прокурор мають право** до постановлення ухвали слідчого судді увійти до житла чи іншого володіння особи лише у невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину.

***У такому випадку прокурор, слідчий за погодженням із прокурором зобов'язаний невідкладно після здійснення таких дій звернутися з клопотанням про проведення обшуку до слідчого судді.**

Слідчий суддя розглядає таке клопотання згідно з вимогами статті 234 КПК України, перевіряючи, крім іншого, чи дійсно були наявні підстави для проникнення до житла чи іншого володіння особи без ухвали слідчого судді.

***Якщо прокурор відмовиться погодити клопотання слідчого про обшук або слідчий суддя відмовить у задоволенні клопотання про обшук, установлені внаслідок такого обшуку докази є недопустимими, а отримана інформація підлягає знищенню в порядку, передбаченому статтею 255 кодексу.**

***Статтею 234 КПК України визначено, що обшук проводиться з метою виявлення та фіксації відомостей про обставини вчинення кримінального правопорушення, відшукування знаряддя кримінального правопорушення або майна, яке було здобуто у результаті його вчинення, а також установлення місцезнаходження розшукуваних осіб.**

***Обшук проводиться на підставі ухвали слідчого судді про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи з підстав, зазначених у клопотанні прокурора, слідчого та надає право проникнути до житла чи іншого володіння особи лише один раз.**

***Ухвала слідчого судді про дозвіл на**

обшук житла чи іншого володіння особи повинна містити відомості про: строк дії ухвали, який не може перевищувати одного місяця з дня постановлення ухвали; прокурора, слідчого, який подав клопотання про обшук; положення закону, на підставі якого виноситься ухвала; житло чи інше володіння особи або частину житла чи іншого володіння особи, які мають бути піддані обшуку; особу, якій належить житло чи інше володіння, та особу, у фактичному володінні якої воно знаходиться; речі, документи або осіб, для виявлення яких проводиться обшук.

***Ухвала про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи може бути виконана слідчим чи прокурором. Для участі в проведенні обшуку може бути запрошений потерпілий, підозрюваний, захисник, представник та інші учасники кримінального провадження. З метою одержання допомоги з питань, що потребують спеціальних знань, слідчий, прокурор для участі в обшуку має право запросити спеціалістів. *Слідчий, прокурор живає належних заходів для забезпечення присутності під час проведення обшуку осіб, чий права та законні інтереси можуть бути обмежені або порушені.**

***Обшук житла чи іншого володіння особи на підставі ухвали слідчого судді повинен відбуватися в час, коли здається найменша шкода звичайним заняттям особи, яка ними володіє, якщо тільки слідчий, прокурор не вважає, що виконання такої умови може суттєво зашкодити меті обшуку.**

***Перед початком виконання ухвали**

слідчого судді особі, яка володіє житлом чи іншим володінням, а за її відсутності – іншій присутній особі повинна бути пред'явлена ухвала і надана її копія. Слідчий, прокурор має право заборонити будь-якій особі залишити місце обшуку до його закінчення та вчиняти будь-які дії, що заважають проведенню обшуку. Невиконання цих вимог тягне за собою передбачену законом відповідальність. ***У разі відсутності осіб у житлі чи іншому володінні копія ухвали повинна бути залишена на видному місці у житлі чи іншому володінні особи. При цьому слідчий, прокурор зобов'язаний забезпечити збереженість майна, що перебуває у житлі чи іншому володінні особи, та неможливість доступу до нього сторонніх осіб.**

Обшук на підставі ухвали слідчого судді повинен проводитися в обсязі, необхідному для досягнення мети обшуку.

***За рішенням слідчого чи прокурора може бути проведено обшук осіб, які перебувають в житлі чи іншому володінні, якщо є достатні підстави вважати, що вони переховують при собі предмети або документи, які мають значення для кримінального провадження. Обшук особи повинен бути здійснений особами тієї статі.**

***Слідчий, прокурор під час проведення обшуку має право відкривати закриті приміщення, сховища, речі, якщо особа, присутня при обшуку, відмовляється їх відкрити або обшук здійснюється за відсутності власників житла.**

***При обшуку слідчий, прокурор має право проводити вимірювання, фотогра-**

фування, звуко- чи відеозапис, складати плани і схеми, виготовляти графічні зображення обшуканого житла чи іншого володіння особи чи окремих речей, виготовляти відбитки та зліпки, оглядати й вилучати речі і документи, які мають значення для кримінального провадження.

***Предмети, які вилучені законом з обігу, підлягають вилученню незалежно від їх належності до кримінального провадження. Вилучені речі та документи, які не входять до переліку, щодо якого прямо надано дозвіл на відшукання в ухвалі про дозвіл на проведення обшуку, та не належать до предметів, які вилучені законом з обігу, вважаються тимчасово вилученим майном. Особи, у присутності яких здійснюється обшук, при проведенні цієї слідчої (розшукової) дії мають право робити заяви, що підлягають занесенню до протоколу обшуку.**

Ірина НІМІЖАН, начальник відділу реєстрації нормативно-правових актів, систематизації законодавства, правової роботи та освіти Головного управління юстиції у Чернівецькій області

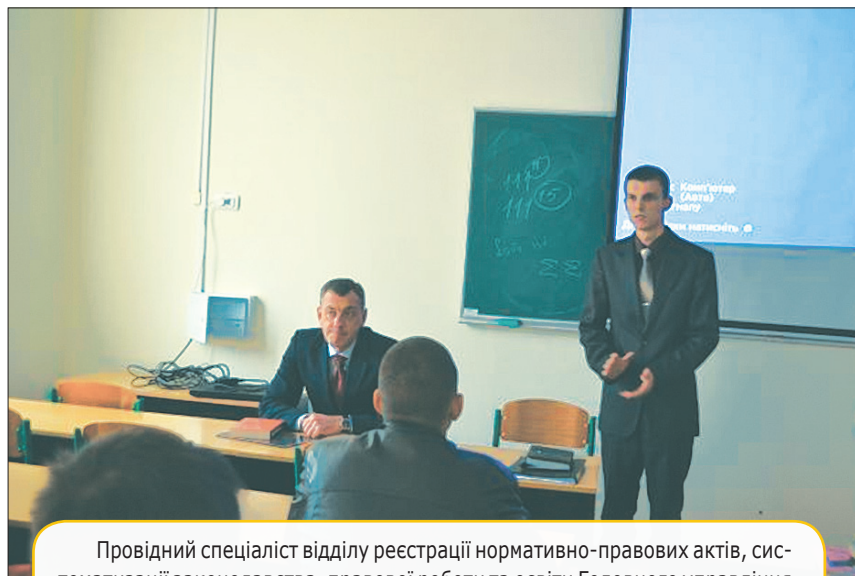

Всеукраїнський тиждень права

На Буковині 7-11 жовтня тривав Всеукраїнський тиждень права, приурочений до Дня юриста, в рамках якого керівництво та спеціалісти Головного управління юстиції у Чернівецькій області провели низку правоосвітніх заходів.

9 жовтня 2013 року заступник начальника Головного управління юстиції у Чернівецькій області Олексій БЕЗРЯДІН спільно із працівниками відділу реєстрації нормативно-правових актів, систематизації законодавства, правової роботи та освіти Головного управління юстиції у Чернівецькій області провів лекцію для студентів відокремленого структурного підрозділу Навчально-консультативного центру Національного університету «Одеська юридична академія» з юридичним коледжем у м.Чернівці на тему: «Роль юриста в сучасному суспільстві».

Провідний спеціаліст відділу реєстрації нормативно-правових актів, систематизації законодавства, правової роботи та освіти Головного управління юстиції у Чернівецькій області Юрій МІНТЕНКО спільно з завідувачем сектору запобігання та протидії корупції Чернівецької обласної державної адміністрації Віталієм САВКІНИМ 9 жовтня 2013 року на базі Буковинського університету провели круглий стіл на тему: «Антикорупційне законодавство на шляху євроінтеграційних процесів. Запобігання злочинності серед неповнолітніх».

10 жовтня 2013 року заступник начальника Головного управління юстиції у Чернівецькій області Мірча Беженар і провідний спеціаліст відділу реєстрації нормативно-правових актів, систематизації законодавства, правової роботи та освіти Головного управління юстиції у Чернівецькій області Олександр Венерський в Чернівецькому обласному навчально-реабілітаційному центрі провели урок на тему: «Права дитини».

У Чернівецькій гімназії №4 начальник відділу реєстрації нормативно-правових актів, систематизації законодавства, правової роботи та освіти Головного управління юстиції у Чернівецькій області Ірина НІМДЖАН 11 жовтня 2013 року провела урок на тему: «Права дитини». Кольорові ілюстрації, роздані дітям, допомогли їм наочно опанувати тему і дізнатися про права дитини, які передбачені міжнародним і вітчизняним законодавством.

ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН Види та вимоги до їхнього оформлення

1 стор.

ється прохання про сприяння реалізації закріплених Конституцією та чинним законодавством прав та інтересів громадян або повідомляється про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, народних депутатів України, депутатів місцевих рад, посадових осіб, а також висловлюється думка щодо поліпшення їхньої діяльності.

КЛОПОТАННЯМ вважається письмове звернення з проханням про визнання за особою відповідного статусу, прав чи свобод тощо.

СКАРГА - звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, об'єднань громадян, підприємств, посадових осіб.

До рішень, дій (бездіяльності), які можуть бути оскаржені, належать такі, внаслідок яких:

- 1) порушені права і законні інтереси чи свободи громадянина (групи громадян);
- 2) створені перешкоди для здійснення громадянином його прав і законних інтересів чи свобод;

3) незаконно покладено на громадянина які-небудь обов'язки або його незаконно притягнуто до відповідальності.

Вимоги до звернення, що подається до органів юстиції

У зверненні має бути зазначене прізвище, ім'я, по-батькові, місце проживання громадянина, викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги.

Письмове звернення має бути підписане заявником (заявниками) із зазначенням дати.

Звернення, які направляються до органів юстиції, розглядаються в межах повноважень, якими вони наділені. Якщо питання, порушені в одержаному органом юстиції зверненні, не належать до їхніх повноважень, воно у термін не більше 5 днів пересилається ними за належністю відповідному органу чи посадовій особі, про що повідомляється громадянину, який подав звернення. У разі якщо звернення не містить даних, необхідних для прийняття об'єктивного рішення органом чи посадовою особою, воно в той жетермін повертається громадянину з відповідними роз'ясненнями.

Звернення може бути подане як окремою особою (індивідуальне), так і групою осіб (колективне).

Звернення, оформлене без дотримання цих вимог, повертається заявникові з відповідними роз'ясненнями не пізніше як через десять днів від дня його надходження, крім певних випадків, передбачених Законом України «Про звернення громадян».

Забороняється відмова в прийнятті та розгляді звернення з посиланням на політичні погляди, партійну належність, стать, вік, віросповідання, національність громадянина, незнання мови звернення.

Розгляд звернень та прийняття рішень за ними

Звернення, оформлені належним чином і подані у встановленому порядку, підлягають обов'язковому прийняттю та розгляду.

Органи, установи юстиції та їхні посадові особи, до повноважень яких належить розгляд пропозицій (зауважень), заяв (клопотань), скарг, зобов'язані об'єктивно і вчасно їх розглядати, перевіряти викладені в них факти, приймати рішення відповідно до чинного законодавства і забезпечувати їхнє виконання та повідомляти громадян про наслідки їхнього розгляду.

При цьому, громадяни мають право звертатися українською чи іншою мовою, прийнятною для сторін. Рішення щодо звернень громадян та відповіді на них оформляються відповідно до вимог законодавства про мови. Такі рішення та відповіді можуть бути

викладені в перекладі мовою спілкування заявника.

Звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше одного місяця від дня їхнього надходження, а ті, що не потребують додаткового вивчення, – невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів від дня їхнього отримання. Якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, керівник відповідного органу, підприємства, установи, організації або його заступник установлюють необхідний термін для його розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення. При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у зверненні, не може перевищувати сорока п'яти днів.

Право на звернення забезпечує громадянам можливість обстоювання своїх прав і законних інтересів та відновлення їх у разі порушення, участі в управлінні державними і громадськими справами та впливу на поліпшення роботи органів державної влади місцевого самоврядування, установ, підприємств, організацій.

Оксана БІЛЕНЬКА, головний спеціаліст відділу контролю документування та звернень громадян Головного управління юстиції у Чернівецькій області

Автори публікацій несуть відповідальність за точність наведених фактів, цитат, цифрових даних. Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи думки автора. Рукописи не рецензуються. Посилання на газету «Новини від юстиції» обов'язкове.

«Новини від юстиції»
свідцтво про реєстрацію
ЧЦ №466-146пр від 27.08.2012р

Адреса редакції:
м. Чернівці,
вул.Грушевського, 1, каб.411.

Редакційна колегія:
М.Д. Беженар, В.В.Рендюк,
Ю.Т. Мінтенко

Редактор – Лариса Хомич.
Комп'ютерна верстка – Юрій Бучко.

Надруковано в типографії
ПП Мартиненко В.П.
м.Чернівці, вул. Радіщева, 10.

Засновник - Головне управління
юстиції у Чернівецькій області
та ЧОО Союзу юристів України

Тираж 400
замовлення №
№20 24 жовтня 2013 року
Передплатний індекс: 68332